

Прозвішча	Гады выдання	Аўтары	Тэма	Тэма
Міхельсон Б.	1928	БелНДІ	Эканоміка і права ў зямельнай гаспадарцы	Мінск, Беларускі навуковы інстытут сельскай і лесной гаспадаркі (Мінск)
Абрамаў А., Калічэўскі А.	1921	БелНДІ	Урожай у сельскай гаспадарцы	БНПА

З улікам ГІІ — Гісторыя земляробства Беларусі; МІСТ — Мінскі інстытут сельскай і лесной гаспадаркі; БелНДІ — Беларускі навуковы інстытут сельскай і лесной гаспадаркі (Мінск)

Таблица 7. Асобныя аспекты ў гісторыі даследаванняў у Беларусі

Тэма	Гады	Аўтары
Увядзенне прыгоннага права	XV ст.	1475 год
Час, калі пачалі Беларусь пераходзіць на ўзровень дэмаграфічнай смерці	Сярэдняя XVI ст.	Сярэдняя XVI ст. (першы раз) — канца XIX ст. (другі раз)
Арганізацыя прыгоннага землеўпарадкавання	1475 г.	1569 г.
Нараджэнне ўніверсітэта па сельскай гаспадарцы	1637 г.	1773 г.
Даследаванні аб асяродку прыгоннага землеўпарадкавання	1792 г.	1861 г.
Фактычнае асяроддзе прыгоннага землеўпарадкавання	1793 г.	1874 г.
Даследаванні аб асяродку прыгоннага землеўпарадкавання	1850 г.	1905 г.
Даследаванні аб асяродку прыгоннага землеўпарадкавання	1969 г.	1980 г.
Час канчатковага зямельнага землеўпарадкавання	1830 г.	2-я палова XIX ст.
Час арганізацыі ўрадавага землеўпарадкавання	1899–1921 гг.	1906–1912, 1924–1929 гг.
Арганізацыя прыгоннага землеўпарадкавання	1842 г.	Пачатак XX ст.

Дадаток 3. Прозвішчы эканамістаў, якія яшчэ да 1920-х гадоў даследавалі асобныя аспекты з тых накірункаў, што склалі затым даследчую праграму беларускай арганізацыі на-вытворчай школы

Накірунак даследаванняў	Аўтары	Раней асобныя аспекты даследавалі
Эканоміка землеўпарадкавання (гаспадарчая арганізацыя зямельнай тэрыторыі)	Я. Кісякоў, М. Макараў, В. Ліадт, А. Камінскі, Ц. Кісякоў, Л. Опра	В. Страйноўскі, Б. Міхельсон, А. Бажанаў, С. Трускаляскі, А. Бонч-Асмалоўскі
Дробнае сельскагаспадарчае раянаванне	А. Смоліч, Р. Бонч-Асмалоўскі	—
Закладка і распрацоўка рахункавых запісаў	А. Смоліч, Х. Плятнэр, Б. Бойка	Л. Наркевіч-Ёдка
Арганізацыя асветы сялян і агранамічнай дапамогі	М. Лайкоў, Г. Чуйко	А. Бажанаў, С. Трускаляскі, К. Свяцкі, С. Ваньковіч, Л. Наркевіч-Ёдка
Эканоміка культуры лёну	А. Смоліч, А. Ярашчук	Б. Міхельсон
Размяшчэнне вытворчасці	Г. Гарэцкі, С. Ждановіч, С. Маргелаў	А. Людагоўскі
Вывучэнне ўплыву севазваротаў на эфектыўнасць сялянскіх гаспадарак	К. Кіпрыянец, Б. Бойка, С. Такмачоў, В. Радзівонаў	Б. Міхельсон, С. Рэвенскі
Вывучэнне пытання ўнутранай і знешняй міграцыі (каланізацыі)	А. Камінскі, М. Лейвікаў	С. Ваньковіч, К. Свяцкі, С. Трускаляскі
Даследаванне развіцця сялянскай саматужна-рамесніцкай вытворчасці	А. Арцымовіч, А. Трафімаў, Р. Рак	—
Практ. доследу жывёлагадоўлі сялянскіх гаспадарак	С. Журык, Л. Опра, Н. Пелехаў	А. Бажанаў, М. Наркевіч-Ёдка, І. Галынскі, К. Свяцкі, С. Ваньковіч, А. Вельямінаў-Зярноў, Л. Наркевіч-Ёдка
Даследаванне тэхнікі сялянскага ральніцтва	С. Скандракоў, М. Ганчарык, М. Лайкоў, С. Тупяневіч, А. Дзямідовіч	А. Бажанаў, Б. Міхельсон, С. Ваньковіч, К. Свяцкі

Праця дадатка 3

Накірунак даследаванняў	Аўтары	Раней асобныя аспекты даследавалі
Эфект крэдыту для сялянскіх гаспадарак	А. Ярашчук, Е. Трахімаў	К. Шчыт
Водазабеспячэнне сялянскіх гаспадарак	М. Кавалёў	—
Зямельныя адносіны ў Беларусі (2-я палова XIX ст. — 1917 г.)	І. Еўціхіеў	—
Эвалюцыя і хістанні ўраджайнасці культур у сувязі з эвалюцыяй сялянскай гаспадаркі ў Беларусі (1883—1915 гг.)	Б. Бойка	—
Забеспячэнне сялянскіх гаспадарак добрымі шляхамі зносін	З. Прышчэпаў, А. Смоліч	В. Страйноўскі, А. Бажанаў, К. Шчыт, С. Рэвенскі

ГЛАСАРЫЙ

Аграваным пераасоўленства. Здаўна думалася, што там былі густыя масы пшаніцы, там дзівіцца ўмова існуюць для развіцця сельскай гаспадаркі, бо ў пярэдняй частцы існуе пшаніца і сіла (так жа і ў Францыі, Італіі, Сербіі, Чэхіі, Польшчы, С. Рэвенскі). Такім чынам, асабліва важнае значэнне тэма, як «аграрная пераасоўленства», і там больш у гэтым плане, дзелацца, увогуле не дзелацца было б інакш. Там больш што ў Беларусі густыя масы пшаніцы ў пачатку XX ст. была значна меншай, чым у любой з гэтых краін. На кожную сялянскую гаспадарку ў 1920-х гадах прыходзілася ў сярэднім на 9 гектараў зямлі, што было значна больш, чым у многіх эўрапейскіх краінах (на жаль Данія, Бельгія, Нямеччына). Там у гэтых краях і аб гэтай «аграрнай пераасоўленцы» ідзе гаворка? Страх у тым, што панят тэма існасці па эўрапейскіх мерках змяняцца надзею беларускаму сельству на хатах, каб працягнуць сябе і сіла іх і ў асобным па прычыне дзяка культуры-аграрнага і аграрнага гаспадарства, аляў гэтых гадах у 1920-х гадах беларускае сельства, па прычыне слабых тэмпаў «аграрнага пераасоўлення» і «аграрнага пераасоўлення» у сельскай гаспадарцы. Гэты сярэдні надзею змяняцца больш у гэтых краях, у асобным у Даніі і Швейцарыі (у першай 20 гадах XX ст. у Беларусі існасці на дастаткова мала сельства і тэма краіны іх і тэма сельства). Такім чынам, аграрнай мерай іх і тэма сельства пераасоўлення культуры-аграрнага 1920-х гадах.